

Brüssel, 29. september 2023
(OR. en)

13306/23

SOC 634
EMPL 453
ECOFIN 915
EDUC 364

MÄRKUS

Saatja:	Sotsiaalkaitsekomitee
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Peamised sotsiaalsed väljakutsed: sotsiaalkaitsekomitee põhisõnumid, mis tuginevad iga-aastasele ülevaatele sotsiaalkaitse olukorra jälgimise vahendi kohta – Kinnitamine

Delegatsioonidele edastatakse sotsiaalkaitsekomitees 26. septembril 2023 lõplikult valminud põhisõnumid, mis järelduvad sotsiaalkaitse olukorra jälgimise vahendi ja sotsiaalkaitsepoliitika arengu iga-aastasest ülevaatest, et nõukogu (EPSCO) kinnitaks need oma 9. oktoobri 2023. aasta istungil.

Täielik aruanne on esitatud dokumendis 13306/23 ADD 1.

Aruandele lisatud sotsiaalkaitse olukorra jälgimise vahendi liikmesriikide profiilid on esitatud dokumentides 13306/23 ADD 2–4.

Põhisõnumid

1. **Täites oma volitusi, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 160, koostas sotsiaalkaitsekomitee nõukogule oma iga-aastase ülevaate ELi sotsiaalse olukorra ja liikmesriikide sotsiaalpoliitika arengute kohta**, tuginedes kõige värskematele andmetele ja kättesaadavale teabele. Sellest lähtudes toob sotsiaalkaitsekomitee välja järgmised järeldused ja ühised prioriteedid, millest tuleks juhinduda 2024. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi ettevalmistamisel.
2. 2022. aastal, ajal, mil ilmema oli hakanud selgeid märke, et Euroopa on taastumas COVID-19 pandeemia tekitatud enneolematust majandusšokist, algas **Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu**. See tõi kaasa majanduse järsu pidurdumise. ELi **majanduskasv** aeglustus 2022. aasta jooksul, kuid vaatamata majanduslanguse saabumise hirmule, on 2023. aasta esimesel poolel kogetud majanduskasv andnud tunnistust, et Euroopa majandus on keerulises ülemaailmses kontekstis vastupidav. Kogutööhõive suurenes 2022. aastal jätkuvalt, kuigi aeglasemas tempos kogu aasta jooksul, ning 20–64aastaste **tööhõive** määr jõudis 2023. aasta esimeses kvartalis 75,3 %-ni. Töötuse määr püsis 2022. aastal väga stabiilsena (6,2 %, mis on oluliselt väiksem kui 2020. aasta märtsis, vahetult enne COVID-19 kriisi algust nähtud 6,5 %) ning jõudis 2023. aasta aprillis rekordiliselt madalale tasemele (5,9 %), kusjuures tööturul osalemise ja tööhõive määr oli kõrge.
3. 2022. aasta veebruaris, kui Venemaa alustas agressioonisõda, hakkasid hinnad märkimisväärselt tõusma. Kuigi see hinnatõus oli algselt tingitud energiahindade tõusust, laienes surve üldisemaks, kuna suuremad energiakulud kandusid üle toiduainete, teenuste ja muude kaupade hindadesse. See mõjutas tarbijahindu ja seega ka kodumajapidamiste ostujõudu, eriti väiksema sissetulekuga perede puhul, kes kulutavad energiale ja toidule suurema osa oma sissetulekust. Kuid pärast haripunkti saavutamist 2022. aastal toimus 2023. aasta esimeses kvartalis energiahindade järsu alanemise tõttu koguinflatsiooni jätkuv langus.

4. **Kodumajapidamiste reaalse kogutulu** aastane kasv ELis vähenes 2022. aastal, mil kolmandas ja neljandas kvartalis asendus kasv langusega. See kajastab peamiselt kasvava inflatsiooni mõju, töötajate reaalpalka ja iseenda tööandjate reaalse töötasu vähenemist ning eelmise aastaga võrreldes (neto)sotsiaaltoetuste tegeliku panuse vähenemist. 2023. aasta esimeses kvartalis püsisid kodumajapidamiste sissetulekud reaalkaardes aasta jooksul üldjoontes stabiilsena (+0,3 %), mis näitab, et maksud, hüvitised ja muud siirded (panus +0,9 %) enamasti tasakaalustasid reaalpalkade vähenemise (panus -0,9 %).
5. **Mis puudutab edusamme 2030. aasta vaesuse vähendamise eesmärgi saavutamisel, siis on 2022. aastal, võrreldes eelmise aastaga, ja viimase kolme aasta jooksul olukord ELis üldiselt püsinud stabiilsena** (vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste määr vähenes 2022. aastal eelmise aastaga võrreldes 0,1 protsendipunkti võrra). See stabiilsus kajastab vaesuse ohus olevate inimeste¹ ja (peaaegu) töötava leibkondades elavate inimeste arvu vähenemist, kuid suure materiaalse ja sotsiaalse puuduse komponendi suurenemist. Liikmesriikide tasandil vähenes 2022. aastal ligikaudu veerandis riikides vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste määr märkimisväärselt. Enamik liikmesriike ei täheldanud oma määraes märkimisväärses muutust. Seevastu mõnes keskmisesst madalamate määradega liikmesriigis määrad tõusid, samas kui enamikus keskmisesst kõrgemate määradega liikmesriikides need määrad tegelikult langesid, mis osutab liikmesriikide tulemuslikkuse mõningasele ühtlustumisele. **Eurostati kiirhinnangud 2022. aasta sissetulekute kohta** viitavad samuti sellele, et vaesus püsis 2022. aastal üldjoontes keskmisesst muutumatuna.

¹ Selle aluseks on 2021. aasta sissetulekud.

6. **See stabiilsus tuleneb ka sissetulekutoetuse meetmetest**, mis on võetud kõrge inflatsiooni mõju leevendamiseks ja tänu millele netosissetulek säilis nominaalväärtuses. See kinnitab viimase kolme aasta jooksul nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil vastu võetud erakorraliste meetmete positiivset mõju. Erinevalt sellest, mida kogeti pärast 2008. aasta finantskriisi, on need tõhusalt leevendanud pandeemia-, energia- ja inflatsioonikriisi negatiivset mõju sissetulekutele. Elukalliduse tõus mõjutab siiski reaalsissetulekut, mida osaliselt kajastab 2021. aasta suhtelise vaesuse määra hinnang,² mis näitab tõusu ligikaudu pooltes liikmesriikides ja osutab elatustaseme võimalikule halvenemisele mitmes riigis. Kuigi ELi leibkonna mediaan-netosissetulek suurenes hinnanguliselt ligikaudu 7 %, vähenes see reaalkväärtuses ligikaudu 2 %.
7. Mis puudutab täiendavat eesmärki, siis **ka laste vaesus püsis 2022. aastal üldjoontes stabiilsena**, kusjuures vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate laste arv kasvas võrreldes 2021. aastaga vaid vähesel määral (0,3 miljonit). See on tingitud vaesuse ohus olevate laste arvu väikesest vähenemisest, (peaaegu) tööta leibkondades elavate laste arvu suuremast vähenemisest ning suure materiaalse ja sotsiaalse puuduse all kannatavate laste arvu suurenemisest. 2022. aastal oli vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate laste arv siiski 0,9 miljoni võrra suurem kui vaatlusaastal 2019.

² 2021. aasta suhtes kinnistatuna on vaesuse ohus olevad inimesed need, kelle ekvivalentnetosissetulek jääb alla 2021. aastal arvatud suhtelise vaesuse piiri, mida on korrigeeritud THHI muutusega ajavahemikus 2021–2022. See suhtelise vaesuse määra kinnistatud näitaja väljendab nende inimeste osakaalu kogurahvastikus, kes on inflatsiooniga korrigeeritud vaesuspiirist allpool. Näitaja kajastab osaliselt hinnamuutusi ja nende mõju sissetulekutele.

8. Vaatamata allesjäänud probleemidele võis täheldada teatavaid **positiivseid arenguid sotsiaalses olukorras**, kus järgmistes valdkondades on positiivseid muutusi registreerinud liikmesriike rohkem kui negatiivseid muutusi registreerinud liikmesriike:
- **(peaaegu) tööta leibkondades** elavate inimeste osakaal vähenes peaaegu pooltes liikmesriikides, **pikaajalise töötuse määr** vähenes peaaegu kolmandikus liikmesriikides ning vanemaealiste töötajate **tööhõive määr** suurenes jätkuvalt peaaegu kõigis liikmesriikides, kajastades tööturu olukorra paranemist;
 - samuti paranes **noorte** olukord, kusjuures mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noored) määr vähenes ning vähenes ka ELi üldine määr;
 - üldise elanikkonna ja ka laste puhul vähenes rohkem kui kolmandikus liikmesriikides märkimisväärselt ka **vaesuse sügavus** (st vaesusriski suhteline mediaanne erinevus).
9. Viimaste arengute puhul oli siiski mõningaid **tähelepanu vajavaid valdkondi**, nimelt:
- **suure materiaalse ja sotsiaalse puuduse** määra ning kogu elanikkonna ja laste puhul standardse materiaalse ja sotsiaalse puuduse määra suurenemine ligikaudu kolmandikus liikmesriikides, mis näitab, et leibkondade tegelik netosissetulek 2022. aastal vähenes, kuna inflatsiooni suurenemise tõttu vähenes paljude kaupade taskukohasus. See kajastus ka **liiga suurte eluasemekulude** määra märkimisväärses tõusus mitmes riigis;

- **eakate** (65-aastaste või vanemate) **vaesuse ja suhtelise sissetuleku olukord halvenes** ning nende vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse oht suurenes rohkem kui pooltes liikmesriikides. Suhteline pensionitulu, mida kajastab asendusmäära koondnäitaja, halvenes sarnases arvus liikmesriikides;
 - **sissetulekute ebavõrdsusega** seotud arengud olid ebaühtlased, olukord on halvenenud peaaegu pooltes liikmesriikides, kuid paranenud sarnases arvus liikmesriikides.
10. **Euroopa sotsiaalõiguste sambas** on sätestatud vajalik raamistik meetmete võtmiseks ELi ja liikmesriikide tasandil. Koos kolme **ELi peamise eesmärgiga** tööhõive valdkonnas, oskuste valdkonnas ja vaesuse vähendamise valdkonnas aitab samm saavutada liikmesriikide hulgas ülespoole suunatud sotsiaalset lähenemist. Kuna eesmärgid on üksteisest sõltuvad ja üksteist tugevdavad, tuleks võtta **sidusaid poliitikameetmeid** kõigis poliitikavaldkondades.
11. Liikmesriigid peaksid jätkama **sihipäraste meetmete võtmist, et leevendada hindade tõusu ja volatiilsuse mõju**. Kodumajapidamiste ostujõudu tuleks kaitsta, eriti väiksema sissetulekuga perede puhul, kes kulutavad energiale ja toidule (ja muudele esmatähtsatele teenustele) suurema osa oma sissetulekust ning keda materiaalne ja sotsiaalne puudus seetõttu üha enam mõjutab. Sellega seoses võib **poliitika ja reformide jaotusliku mõju hindamine** aidata vältida meetmete kahjulikku sotsiaalset mõju vaesuse ja ebavõrdsuse suhtes ning seda tuleks reformimeetmete kavandamisel ja eelarve koostamisel teha süstemaatilisemalt.
12. Praeguses ebakindlas rahvusvahelises ja majanduskeskkonnas peaks **COVID-19 järgse taastumise positiivse tööhõivedünaamikaga** käima kaasas **sotsiaalkaitse- ja kaasamispoliitika, mida toetavad sotsiaalinvesteeringud**, et tagada õiglane majanduskasv, parandada veelgi majanduse ja ühiskonna vastupanuvõimet ning vähendada haavatavate leibkondade ja üksikisikute riske, sealhulgas rohe- ja digipöördega seotud riske.

13. Liikmesriigid peaksid jätkama oma **sotsiaalkaitse- ja sotsiaalse kaasamise süsteemide ajakohastamist**, pöörates tähelepanu hüvitiste piisavusele, katvusele ja kasutuselevõtule, kombineerituna tõhusalt aktiivse kaasamise meetmetega, tuginedes ka COVID-19 kriisi ajal saadud õppetundidele, kavandades samas püsivamaid meetmeid. Nad peaksid looma tugevad sotsiaalsed turvavõrgud, integreerides piisava sissetulekutoetuse (miinimumsissetulekutoetus ja muud kaasnevad rahalised hüvitised), mitterahalised hüvitised ning juurdepääsu tugiteenustele ja esmatähtsatele teenustele kooskõlas nõukogu soovitusel piisava miinimumsissetuleku kohta, mis tagab aktiivse kaasamise, ning vajaduse korral kõnealuseid turvavõrke tugevdama. Kasutuselevõtu tagamiseks on toetusi ja hüvitisi vaja lihtsustada ja ühtlustada ning praeguste kõrgete inflatsioonimäärade tõttu on keskse tähtsusega nende asjakohane indekseerimine.
14. Kooskõlas nõukogu 2019. aasta soovitusel, milles käsitletakse töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate juurdepääsu sotsiaalkaitsele, tuleks edendada **kõigi töötajate ja iseenda tööandjate sotsiaalkaitset**. Kõnealuse soovitusel rakendamise aruandest nähtub, et liikmesriikidel on piisavate ja läbipaistvate sotsiaalkaitsekavadega ametliku ja tegeliku kaetuse tagamise suhtes väga erinev ambitsioonitase. Ligikaudu pooled liikmesriigid on kavandanud olulisi reforme, et parandada teatavatesse kategooriatesse kuuluvate tööturul olevate inimeste osalemist sotsiaalkaitsekavades; kõiki neid reforme ei ole aga veel ellu viidud. Paljudes liikmesriikides on riiklikes rakenduskavades pööratud vähem tähelepanu sotsiaalkaitsega tegeliku kaetuse tagamisele, eelkõige õigusi reguleerivate normide kohandamisele ja läbipaistvuse parandamisele. Seetõttu on vaja teha täiendavaid rakendamisalaseid jõupingutusi olemasolevate lünkade kõrvaldamiseks.

15. **Laste vaesuse** süvenemise tõttu on vaja meetmeid, et katkestada vaesuse ühelt põlvkonnalt teisele ülekandumine, sealhulgas rakendades nõukogu soovitusi, millega luuakse Euroopa lastegarantii. Eelkõige on ülioluline tagada alushariduse ja lapsehoiu kättesaadavus, kvaliteet ja taskukohasus, et toetada laste oskuste ja pädevuste arendamist ning lapsevanemate osalemist tööturul.
16. Energiakriis tõstis esile vajaduse tagada juurdepääs **esmatähtsatele teenustele**, eelkõige selleks, et leevendada hinnatõusu negatiivset sotsiaalset mõju. Komisjoni hiljutises aruandes esmatähtsatele teenustele juurdepääsu kohta kinnitati, et kuigi enamikul ELi elanikest on juurdepääs esmatähtsatele teenustele (sealhulgas energia, vesi, kanalisatsioon, transport ja digiteenused), on puutuvad sellistele teenustele juurdepääsul suurimate takistustega kokku vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevad ja kõige tõrjutumad inimesed. Aruandes rõhutati, et taskukohasus võib olla oluline võrdset juurdepääsu takistav tegur, eelkõige energia puhul, millele järgnevad digitaalne side, transport ning vesi ja kanalisatsioon. Seetõttu on rohepöörde õigluse tagamisel eriti tähtis tegeleda **energiaostuvõimetusega** kooskõlas nõukogu soovitusel õiglase kliimaneutraalsusele ülemineku tagamise kohta. Juurdepääsu raskendavad ka olemasolu ja kättesaadavusega seotud probleemid, mis on mõnikord tingitud muudest takistustest, nagu oskuste puudumine või geograafilised tegurid (linna- ja maapiirkondade vaheline lõhe, äärepiirkonnad). ELi-poolne rahastamine, sealhulgas kava „RePower EU“, võib toetada liikmesriikide jõupingutusi nii praeguste ebakindlate stsenaariumidega tegelemisel kui ka esmatähtsatele teenustele juurdepääsuga seotud struktuursete probleemide lahendamisel.

17. 2023. aasta temaatilises sotsiaalses aruandluses (The 2023 Thematic Social Reporting) on tehtud kokkuvõtte liikmesriikide olemasolevatest ja erakorralistest meetmetest **energia- ja elukalliduse kriisiga toimetulekuks**. Tulevikku silmas pidades on vaja jätkuvat keskendumist energiaostuvõimetuse vastu võitlemise poliitikale. Pikaajalistes riiklikes strateegiatel on vaja ühendada sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasamise süsteemide kohandamine sotsiaalteenustega. Alalised meetmed, nagu eelkõige palkade ja sotsiaaltoetuste indekseerimise mehhanismid, aitavad leevendada kõrge inflatsiooni mõju reaalsissetulekule ja elatustasemele. Sellega seoses võib märkida, et seni ei ole need meetmed toonud kaasa inflatsiooni edasist tõusu. Toetusmeetmed kütteostuvõimetuse vastu võitlemiseks energia taskukohasuse parandamisega on enamasti ajutised (82 %) ning pigem universaalsed. Enamik neist ajutistest meetmetest lõppevad 2023. aasta lõpuks, mistõttu on võib olla vaja jätkuvalt keskenduda poliitikameetmetele, millega võideldakse energiaostuvõimetuse vastu struktuursevalt. Sihipäraseid lähenemisviise on vaja ka selleks, et leevendada tõhusamalt kriisi negatiivset mõju neile, kes on haavatavamad ja rohkem mõjutatud. Tuleks rakendada spetsiaalseid struktuure energiaostuvõimetuse hindamiseks, jälgimiseks ja sellega tegelemiseks, muu hulgas selleks, et erakorralisi poliitikameetmeid paremini suunata.
18. Tuleks teha täiendavaid jõupingutusi, et kavade, reformide ja investeeringute kaudu pakkuda **taskukohast eluaset**, sealhulgas sotsiaaleluruume ja/või taskukohaseid üüripindu. Liikmesriigid peaksid pöörama tähelepanu ka konkreetsetele eluasemevajadustele, näiteks haavatavas olukorras olevate inimeste ja puuetega inimeste omadele. Tuleks rakendada väljatõstmiste ennetamise poliitikat ja põhimõttel „Esmalt eluase“ rajanevat poliitikat **kodutute** suhtes ning segregatsiooni kaotamise poliitikat. Vaja on tugevamaid järelevalveraamistikke ja eluasemepoliitika (sealhulgas üüri kontroll ja maksustamine) koordineerimist muude sotsiaalpoliitikameetmetega (nt sissetulekutoetus ja eluasemetoetus) ja teenustega (nt transport). Liikmesriigid teevad kodutuse vastu võitlemise Euroopa platvormi raames tööd selle nimel, et kaotada kodutus 2030. aastaks.

19. Kõrge inflatsiooni ja energiakulude suurenemise kontekstis võivad **pensionärid** olla haavatavamad, kuna nad ei saa oma sissetulekuid samavõrra mõjutada ja sama paindlikult muutuvatele oludele kohandada. Liikmesriigid peaksid kaitsma pensionile jäänud elanikkonna elatustaset meetmetega, mis on suunatud haavatavatele rühmadele, sealhulgas madala sissetulekuga pensionäridele. Vastavalt riikide eripäradele võiks lisaks pensionide indekseerimisele kaaluda täiendavaid sihipäraseid meetmeid, näiteks majanduslikust olukorrast sõltuvaid makseid, sõltuvalt pensionisüsteemi ülesehitusest. Liikmesriigid peaksid jätkama jõupingutusi, et tagada sotsiaalkaitse tulemuslikkus vanaduses, pensionide piisavus ja pensionisüsteemide jätkusuutlikkus, tehes seda osana struktuurireformidest, millega reageeritakse probleemidele seoses rahvastiku vananemise, tööealiste eurooplaste arvu vähenemise ja muutuvate tööturgudega. Tööturul osalemise üldine suurendamine või konkreetselt eakamate töötajate tööhõive toetamine võib aidata tõsta pensionide taset ja parandada pensionisüsteemi eelarve jätkusuutlikkust.

20. Tuleb tegeleda riiklike hooldussüsteemide süsteemsete puudustega, et tagada **juurdepääs kvaliteetsetele taskukohasele pikaajalisele hooldusele**, võttes arvesse tugevalt kasvavat nõudlust tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse teenuste järele, ajal mil sotsiaalkaitstesüsteemidesse panustab vähem tööealisi inimesi. Neid probleeme võivad aidata lahendada nõukogu 2022. aasta soovitus (mis käsitleb juurdepääsu taskukohasele ja kvaliteetsele pikaajalisele hooldusele) rakendusmeetmed. Pikaajalise hoolduse pakkumine on väga oluline ka naiste tööturul osalemise ja hooldust vajavate isikute põhiliste inimõiguste kaitsmise seisukohast. Investeeringud tervena vananemisesse, ennetusse ja taastusravisse võivad aidata vähendada nõudlust pikaajalise hoolduse järele, laiendades samas kvaliteetsete teenuste pakkumist, mis on isikukesksed ja mille puhul austatakse valikuvabadust. Integreeritumad tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse teenused võivad vastata paremini hooldusvajadustele ning tagada, et piiratud rahalisi ja inimressursse kasutatakse parimal viisil. Suuremat tähelepanu tuleb pöörata kvaliteedistandarditele ja kvaliteedi tagamisele. Tuleb võtta meetmeid töötingimuste parandamiseks ning töötajate ligimeelitamiseks ja tööle hoidmiseks. Digiüleminek ja muud uuenduslikud lahendused võivad aidata parandada töötingimusi ja suurendada võimalusi pikemaks iseseisvaks eluks kodus.

21. Pärast COVID-19 pandeemiat peaksid liikmesriigid jätkama Euroopa **tervishoiusüsteemide** praeguste probleemide lahendamist ning parandama nende vastupanuvõimet ja valmisolekut võimalikeks tulevasteks kriisideks. Reformid peaksid hõlmama tervishoiuasutuste ajakohastamist, rahvatervisealase suutlikkuse parandamist, tööjõupuudusega tegelemist, ennetava ravi parandamist ja innovatsiooni kasutuselevõttu. Riiklike reformipüüdlusi toetatakse märkimisväärselt taaste- ja vastupidavusrahastust. Tuleb tagada tõhusad turvavõrgud, mis annavad kõige haavatavamatele juurdepääsu tervishoiuteenustele. Hoolduse tõhususe parandamiseks on äärmiselt oluline teha täiendavaid jõupingutusi integreeritud hoolduse parandamiseks, sealhulgas koordineerimiseks sotsiaalteenustega. Telemeditsiini ja muude digilahenduste kasutuselevõtt, võttes arvesse digilõhet, peaks jätkuvalt parandama tervishoiuteenuste kättesaadavust ja edendama paremaid tervisenäitajaid elanikkonna jaoks. Tervisenäitajate parandamiseks on eelkõige vaja tugevdada tervise edendamist ja haiguste ennetamist. COVID-19 pandeemiaga kaasnesid suured vaimse tervise probleemid, kuna sellel oli märkimisväärne sotsiaalne mõju ning see mõjutas negatiivselt üksikisikute, eelkõige noorte üldist heaolu ja elukvaliteeti. Kooskõlas komisjoni hiljutise algatusega, mis käsitleb terviklikku lähenemisviisi vaimsele tervisele, on vaja teha jõupingutusi, et töötada välja integreeritud valdkondadevaheline lähenemisviis vaimsele tervisele, muu hulgas integreerides vaimse tervise teenused esmatasandi tervishoidu ja minnes üle kogukonnapõhisele hooldusele.
22. **Euroopa poolaasta** on endiselt tõhus koordineerimisvahend kestliku ja kaasava majanduskasvu, konkurentsivõime, tööhõive ning piisava sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse edendamiseks. Kuna paljud liikmesriikide võetud reformimeetmed on osa riiklikest taaste- ja vastupidavuskavadest, on jätkuvalt oluline, et tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu ja selle nõuandvad organid oleksid tihedalt kaasatud nende kavade rakendamise pidevasse järelevalvesse.

23. Selleks et tugevdada sotsiaalset Euroopat ja toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamist ELi ja liikmesriikide tasandil, võttes nõuetekohaselt arvesse vastavaid pädevusi, tuleks jätkata konstruktiivset **dialoogi** ELi institutsioonide, liikmesriikide, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel.
24. 2023. aasta juuni nõukogu (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused) jaoks koostatud ühises horisontaalses arvamuses 2023. aasta Euroopa poolaasta kohta kutsusid tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee üles tihedamale koordineerimisele majandus-, eelarve-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitika vahel. Sellega seoses tunnistavad komiteed vajadust ajakohastada oma seirevahendeid, vältides samal ajal suurema halduskoormuse riske. Sotsiaalkaitsekomitee vaatab praegu läbi sotsiaalse seire raamistikke, sealhulgas sotsiaalkaitsekomitee aastaaruandes kasutatud analüütilisi vahendeid, et lihtsustada ja konsolideerida olemasolevaid vahendeid. Mõned neist vaadatakse vajaduse korral läbi koos tööhõivekomiteega.
25. Euroopa Komisjonil palutakse 2024. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi ettevalmistamisel võtta arvesse eespool toodud poliitikasuuniseid.